

УСТАНОВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ ФРАНКОЗНАВЦІВ

Завершився ювілейний рік Івана Франка. Оприямивши безперечно вагомі здобутки франкознавчої науки, яка за останні десятиліття піднеслася на якісно новий щабель, він водночас засвідчив, як багато ще існує шпарин в осягненні спадщини митця, яке не виправдано скромне місце посідає його ім'я і творчий доробок у свідомості наших сучасників. Велегранна духовна спадщина І.Франка потребує нині глибокого вивчення й активнішої популяризації. Тим-то дедалі відчутнішою стає потреба гуртувати сили франкознавців, координувати їхні дослідження, цілеспрямовано готувати нових фахівців.

Сумна практика — гучно відсвяткувати ювілеї визначних діячів і забути про них до ювілеїв наступних, залишаючи всі наміри й обіцянки на папері, — цього разу, на щастя, не справдилася. Група франкознавців Львівського національного університету імені Івана Франка виступила з ініціативою заснувати нову громадську організацію — Міжнародну асоціацію франкознавців (МАФ). На її установчій конференції, проведеній цьогогоріч у Львові, прийнято Декларацію, в якій, зокрема, зазначається:

“Зважаючи на важливе місце Івана Франка в розвитку української, загальноєвропейської та світової цивілізації,

його видатну роль у процесах культуро- і націотворення,

універсалізм творчої діяльності, колосальне багатство, глибину та розмаїття художньої та наукової спадщини,

потребу її ґрунтовного вивчення й популяризації,

фахова академічна спільнота вчених, що досліджують життя і творчість великого українського письменника-мислителя,

реалізуючи своє конституційне право на свободу об'єднання в громадській організації для здійснення й захисту своїх прав і свобод та задоволення науково-культурних інтересів (відповідно до Статті 36 Конституції України),

на виконання заходів, передбачених Указом Президента України № 727/2006 “Про заходи щодо вивчення та популяризації духовної спадщини Івана Франка” від 27 серпня 2006 р. та Ухвалою Міжнародного наукового конгресу “Іван Франко: дух, наука, думка, воля” від 29 вересня 2006 р., проголошує створення Міжнародної асоціації франкознавців — громадської організації, покликаної сприяти увічненню пам'яті видатного українського письменника, мислителя, громадсько-політичного діяча Івана Франка, дослідженню та популяризації його духовної спадщини в Україні та поза її межами”.

Ідея МАФ була вперше озвучена в жовтні минулого року на першому засіданні міждисциплінарного науково-методологічного семінару “Іван Франко у ХХІ столітті”. Створенню й офіційній реєстрації Асоціації передувала величезна підготовча робота оргкомітету (голова — М.Гнатюк; заступник голови — Б.Якимович; учений секретар — Б.Тихолоз). Особливо багато зусиль для укладення статуту, видання “Інформаційного бюлетеня” МАФ¹ і запрошення учасників доклали її секретар Б.Тихолоз.

Символічним поетичним заспівом до відкриття установчої конференції МАФ 29 березня ц. р. стала Франкова патріотична сповідь “Дещо про себе самого” — з її провідним

¹ Див.: Міжнародна асоціація франкознавців: Інформаційний бюлетень. — Вип. 1: Матеріали Установчої конференції МАФ (Львів, 29 березня 2007 р.) / Редакційна колегія: М.Гнатюк (голова) та ін.; Укладач Б.Тихолоз. — Л., 2007. — 48 с.

лейтмотивом обов'язку діяльної культуротворчої праці – у блискучому виконанні актора Національного академічного українського драмтеатру імені М.Заньковецької, народного артиста України *С.Максимчука*.

Учасників конференції привітали проректор Львівського національного університету імені Івана Франка *М.Лозинський* і голова оргкомітету *М.Гнатюк*. Останній зачитав також вітальні телеграми, що надійшли на адресу оргкомітету МАФ від Президента Міжнародної асоціації україністів акад. *Я.Яцкова* та голови Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка *Р.Лубківського*, і представив делегатів, які прибули з Риги (Латвія), Дрогобича, Івано-Франківська, Києва, Кіровограда, Тернополя, Чернівців та інших міст.

М.Гнатюк, голова МАФ.

У науковій доповіді “Франкознавство в ХХІ столітті: стан і перспективи” *М.Гнатюк* окреслив основні віхи розвитку франкознавчої науки та її нинішні актуальні завдання. Він наголосив, зокрема, на потребі відновлення публікації щорічних бібліографічних оглядів франкіани й листування І.Франка, зазначив, що франкознавство нині потребує нового імпульсу для свого розвитку.

Є.Нахлік, Б.Якимович, М.Гнатюк, Б.Тихолоз, В.Корнійчук.

Учасники конференції обговорили статут Асоціації та перспективи її подальшої діяльності. Були пропозиції створити у рамках МАФ окремі комісії – текстологічну або джерелознавчу (*Г.Бурлака*) та краєзнавчо-музезознавчу (*П.Арсенич*); посприяти якнайшвидшій публікації вже підготовлених 4-х додаткових томів до 50-томного зібрання творів І.Франка (*Є.Нахлік*); об'єднати зусилля франкознавців із різних регіонів України і світу задля примноження перекладної франкіани й розквіту франкознавчої науки в цілому (*Р.Зорівчак*) тощо. Збори підтримали пропозицію надіслати вітальну телеграму майстерній перекладачці Франкової поетичної спадщини *Вірі Річ* (Великобританія), якій у день проведення конференції було вручено орден Княгині Ольги. Більшість промовців з оптимізмом оцінили перспективи роботи МАФ і висловили впевненість, що нова організація сприятиме дальшому поступові франкознавства. Учасники конференції затвердили статут Асоціації, план діяльності на 2007–2008 рр., а також емблему (художник *І.Крислач*) і гасло організації – *Ab igne ignet* (“Від вогню вогонь”).

На посаду голови МАФ обрано *М.Гнатюка*, його заступниками – *В.Корнійчука*, *Є.Нахліка*, *Б.Якимовича*, ученим секретарем – *Б.Тихолоза*. Затверджено склад президії, академічної ради та ревізійної комісії. Передбачено також діяльність прес-служби, редакційно-видавничого відділу та цілої низки спеціальних комісій: літературознавчої, мовознавчої, перекладознавчої, історичної, етнологічно-фольклористичної, бібліологічно-бібліографічної, філософсько-політологічної, психологічно-педагогічної, журналістикознавчої, мистецтвознавчої, краєзнавчої, економічно-статистичної та юридичної. Керівництво МАФ працюватиме на громадських засадах.

У статуті Асоціацію задекларовано як міжнародну громадську організацію, яка об'єднує громадян України та громадян інших держав на основі спільності інтересів – задля сприяння увічненню пам'яті І.Франка, дослідження й популяризації його духовної спадщини в Україні та поза її межами, захисту законних прав та інтересів членів Асоціації.

Серед основних завдань МАФ – підтримувати й координувати франкознавчі студії; організовувати видання творів І.Франка; популяризувати його світогляд і доробок у вищій та середній школах, засобах масової інформації, ознайомлювати з ними світову спільноту; сприяти обмінові інформацією між дослідниками та шанувальниками творчості І.Франка; активно взаємодіяти з українськими та зарубіжними установами й організаціями задля подальшого розвитку франкознавства.

Статутом МАФ передбачено індивідуальне й колективне членство. Асоціація може присуджувати звання почесного члена видатним діячам науки й культури за вагомих

особистий внесок в увічнення пам'яті Франка. Натепер налічується понад сто членів організації, які представляють сім країн (Україна, Білорусь, Польща, Латвія, Литва, США), і їх кількість постійно збільшується, адже Асоціація залишається відкритою для нових членів, які поділяють мету, завдання і принципи організації.

У планах МАФ чимало організаційних, наукових, просвітницьких і видавничих заходів. Планується створення регіональних осередків в Україні та за кордоном, намічено продовжити роботу Міждисциплінарного науково-методологічного семінару “Іван Франко у ХХІ столітті” (засідання відбуватимуться щомісяця в меморіальному залі І.Франка Наукової бібліотеки ЛНУ). Восени цього року заплановано провести наукову конференцію “На лоні природи (натурфілософія Івана Франка)”, а у травні наступного – науково-практичну конференцію “Академічне франкознавство: проекти і проблеми”, присвячену підготовці Повного академічного зібрання творів І.Франка та персональної енциклопедії “Іван Франко”. Намічено також видання низки монографій, наукового збірника “Іван Франко: Студії та матеріали”, проведення III і IV Франківських читань “Якби ти знав, як много важить слово...” (травень 2007 і 2008 рр.), створення біобібліографічного покажчика “Сучасні франкознавці” тощо.

Г.Бурлака і М.Гнатюк.

Передумовою плідної роботи МАФ має стати активна, не конкурентна й не альтернативна, а доброзичлива співпраця з іншими франкознавчими осередками, як-от: Львівське відділення Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, Інститут франкознавства при Львівському національному університеті імені Івана Франка тощо. Залучення якомога більшої кількості фахівців, їхня творча небайдужість, відповідальність і високий професіоналізм, безперечно, прислужаться нашій спільній справі. Тож побажаймо молодій організації внести свою вагому лепту в поступ франкознавчої науки.

Лариса Каневська

ЗУСТРІЧ ІЗ ВІРОЮ РІЧ

19 квітня ц. р. в Інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України відбулася зустріч із унікальною людиною, відомим перекладачем українських творів англійською мовою, журналістом і політичним діячем Вірою Річ, яка разом зі своєю творчою командою з Великобританії презентувала поетично-перекладацький workshop (майстерню) “Україна: від Мазепи до Майдану”.

Віра Річ (Vera Rich) народилася 1936 року в Лондоні. Тривалий час працювала над перекладами української та білоруської поезії. Антологія білоруської поезії “Як вода, як вогонь” (ЮНЕСКО, 1971) була першою в Білорусі, перекладеною західноєвропейськими мовами. В.Річ перекладає з польської, російської, чеської, хорватської, норвезької та іспанської мов, вона також засновник і редактор журналу “Manifold Magazine of New Poetry”. 1997 року Національна спілка письменників України нагородила В.Річ премією імені Івана Франка, а 29 березня 2007 р. посол України у Великобританії І.Харченко за великий внесок в українську літературу та культуру нагородив її орденом Княгині Ольги.

Зустріч відкрив заступник директора Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України член-кор. НАН України *М.Сулима*. *Д.Дроздовський* (НаУКМА), редактор відділу критики і публіцистики журналу “Всесвіт”, розповів про плідну діяльність В.Річ і про її новий проект. Він, зокрема, зазначив: “Віра Річ разом зі своїми колегами презентує власне бачення української історії в поетичній спіралі від Мазепи до Майдану. Це спроба

Виступає В.Річ.